

ADOPCIÓ DE SISTEMES DE CONTROL, VIGILÀNCIA I SANCIO EN EL CONTEXT DELS SISTEMES DE RECOLLIDA SELECTIVA AMB CONTENIDORS

Fraccions a les quals incideix l'actuació

L'actuació té incidència en les fraccions *matèria orgànica, paper-cartró, envasos lleugers, vidre i resta*.

Categoria a la qual incideix l'actuació

L'actuació té incidència sobre la *recollida selectiva*.

Tipus d'actuació

L'actuació és de *control, vigilància i sanció*.

Justificació

Un dels problemes associats a la recollida de residus amb contenidors és l'anonimat que disposen els ciutadans, fet que provoca que la no participació en la recollida selectiva no tingui conseqüències. Mitjançant l'adopció de sistemes de control, vigilància i sanció, l'usuari del servei es sent controlat per l'ens competent de la gestió dels residus, aspecte que ajuda a reconduir els mals hàbits i, conseqüentment, a millorar els nivells de recollida selectiva assolits.

Descripció

D'acord amb el Decret Legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei reguladora dels residus a Catalunya i el Decret 278/93, de 9 de novembre, sobre procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, els ens locals i supramunicipals tenen el dret d'aplicar sancions econòmiques quan s'infringeix una Ordenança o Reglament.

En aquest context, per tal de garantir una correcta separació dels residus llençats als contenidors de la via pública, els ens locals i/o supramunicipals haurien de disposar d'un servei d'inspecció amb l'objectiu de promoure la realització de la recollida selectiva a les llars. Per tant, la finalitat del servei d'inspecció ha de ser reconduir els hàbits dels ciutadans, inicialment mitjançant avisos i, en cas que aquests no resultin efectius, mitjançant l'obertura d'expedients sancionadors.

Per al desenvolupament d'aquests sistemes és recomanable disposar de normativa reguladora en l'àmbit dels residus (una Ordenança o un Reglament), on s'estableixi l'obligatorietat de realitzar la recollida selectiva i, en cas de no realitzar-se, es prevegin sancions. El servei d'inspecció, emparant-se en aquesta normativa, s'ha d'encarregar d'inspeccionar els contenidors de resta, obrint totes les bosses llençades en el mateix. L'objectiu és identificar aquelles bosses que contenen residus mal seleccionats, és a dir, residus reciclables que no s'han separat correctament (altrament dit, aquelles bosses que corresponen a usuaris que no realitzen la recollida selectiva). En aquests casos, quan es troba més d'una prova que condueix cap a la mateixa persona física o jurídica (factures, cartes, etc.), s'hauria d'advertir a l'infractor mitjançant un requeriment notificat per escrit d'incompliment de la normativa reguladora dels residus i del fet que la infracció comesa pot ser objecte de sanció. En aquest sentit, quan la persona física o jurídica infractora és reincident, se l'hauria de sancionar mitjançant una multa econòmica.

La selecció dels contenidors de resta a inspeccionar ha de ser aleatòria, encara que es pot prioritzar aquells contenidors ubicats en zones conflictives. En aquest context, és important que s'inspeccionin contenidors de tots els barris, amb l'objectiu de no incórrer en discriminacions.

Figura 1. Exemples de bosses de resta inspeccionades. Font: Consell Comarcal de la Selva, 2016.

Zona d'implementació recomanada

L'actuació es pot desenvolupar en qualsevol tipus de municipi amb un sistema de recollida selectiva amb contenidors.

Mitjans necessaris

Per a la implementació d'aquesta actuació s'ha de redactar la normativa que ha de regular la recollida de residus, fet que s'hauria d'impulsar des dels serveis jurídics i tècnics de l'Ajuntament, o bé, subcontractar aquest treball a una consultoria externa.

Adicionalment, l'ens local o supramunicipal s'haurà de dotar amb inspectors o bé subcontractar les tasques d'inspecció a una empresa externa. En aquest sentit, cal destacar que les sancions les ha de posar una persona que sigui funcionària.

Beneficis i resultats potencials

Aquesta actuació hauria de conduir a un augment dels nivells de recollida selectiva assolits.

Amenaces

Normalment, actuacions d'aquesta tipologia no estan ben vistes a nivell polític ja que generen un desgast i pèrdua de reputació a l'equip de govern municipal. En aquest sentit, es recomana disposar d'un consens polític ampli que recolzi la implementació de sancions, ja que en cas contrari, aquest es pot utilitzar com a argument per a la confrontació política.

Costos

Els costos d'aquesta actuació estan associats a la redacció de la normativa reguladora de la recollida de residus, sempre i quan l'Ajuntament en qüestió decideixi no redactar-la a través dels seus mitjans. Per altra banda, els costos associats a les inspeccions dependran de la caracterització realitzada i del personal necessari.

Fonts de finançament

Aquesta actuació s'hauria de finançar a través de fonts propis de l'Ajuntament. No obstant això, cal destacar que en el cas d'assolir millors resultats de recollida selectiva i, consegüentment reduir la quantitat de fracció resta, es podria millorar el finançament en l'àmbit dels residus gràcies al retorn del cànon de l'Agència de Residus de Catalunya i dels Sistemes Integrats de Gestió (Ecoembes i Ecovidrio).

Indicador de seguiment

- Nombre anual d'avisos realitzats (unitats: nombre d'avisos).
- Nombre anual d'expedients sancionadors oberts (unitats: nombre de sancions).

Municipis on s'ha implementat l'actuació

Aquesta actuació s'ha implementat en municipis de la comarca de la Selva, com Blanes (39.060 habitants), Vidreres (7.632 habitants), Caldes de Malavella (7.220 habitants), Sils (5.910 habitants), Hostalric (4.058 habitants), Amer (2.260 habitants), etc., tots ells a través del Consell Comarcal de la Selva. Aquesta actuació també s'havia realitzat a Manlleu de forma

regular (20.104 habitants; Osona). A la resta de l'Estat Espanyol també s'ha implementat a ciutats com Madrid, principalment a les comunitats de veïns (3.165.883 habitants).

